

Свято-вікторина «Рідне слово»

На дошці вислів: « Слова росли із ґрунту, мов жита. Добірним зерном колосилась мова. Вона як хліб. Вона мені свята» Ліна Костенко.

МЕТА : розвивати пізнавальний інтерес учнів, кмітливість, спостережливість, творчі здібності;
виховувати, почуття поваги до історичного минулого нашої країни, почуття національної свідомості та нерозривного зв'язку зі своїми предками.

Слово вчителя.

Доброго дня, любі шанувальники українського слова!

Корені українського слова проросли з найдавніших діалектів праслов'янських племен, рясними пагонами розвинулися в часи Давньоруської держави. Древнє слово квітами-перлами розцвітало у найдавніших пам'ятках культури Київської Русі, у полемічних творах, у красному письменстві різних часів. Слово дійшло до наших поколінь. И ми, сучасні українці повинні знати його і берегти.

Сьогодні за кращих знавців рідного слова позмагаються дві команди:
Оцінювати їх будуть журі:

- 1.
- 2.
- 3.

Запрошую для привітання команди учнів

1. Конкурс «Візитка» - знайомство команд

Команда «Мовознавці»

Команда «Однорідні»

2. Конкурс «Розминка»

За кожен правильну відповідь 1 бал, за неправильну - бал додається протилежній команді.

Вчитель:

Запитання для команд:

Вчитель:

Діти:

Державна мова України?

(українська)

Слова з протилежним значенням.	(антоніми)
Частина мови про ознаку предмета.	(прикметник)
Найменша одиниця мови?	(звук)
Знак у кінці питального речення.	(знак питання)
Остання частина слова.	(закінчення)
Перша буква у власній назві.	(велика)
Наука про звуки мови.	(фонетика)
Розмальоване яйце.	(писанка)
Головні члени речення.	(підмет і присудок)
Частина слова перед коренем.	(префікс).
Словниковий склад мови.	(лексика)
Знак у слові В'ячеслав.	(апостроф)
Символ українців, що оберігає.	(оберіг)
Займенник з однієї букви.	(я)
Список літер установленого порядку.	(алфавіт)
Зміна букв у корені.	(чергування)
Розділ науки про правопис.	(орфографія)
Стиль художньої літератури.	(художній)
Речення з однією граматичною основою.	(просте).

Додаткові запитання для команд

Народна назва Пасхи.	(Великдень)
Найбільша одиниця мови.	(текст)
У що береться пряма мова?	(у лапки)
Без якої святині зникає народ?	(без мови)
Знак у кінці розповідного речення.	(крапка)
Буква без звука.	(м'який знак)
Правила спілкування.	(етикет)
Сьомий відмінок нашої мови.	(кличний)
Стиль у науці.	(науковий)
Розмова двох осіб.	(діалог)
Чим починається діалог?	(тире)
Частина мови про кількість.	(числівник)
Опис природи.	(пейзаж)
Слова з близьким значенням.	(синоніми)
Слова спільного кореня.	(спільнокореневі)
Речення з двома і більше граматичними основами.	(складне)
Нема України без верби і ...	(калини)
Другорядні члени речення.	(додаток, означення, обставина)
Частина мови що діє	(дієслово)
Документ про середню освіту.	(атестат)

Вчитель : А з чого взагалі почалося письмо? (Відповіді дітей) І справді, все почалося, напевно, із печерних малюнків, які потім записувались словами. Після

прийняття християнства (988 рік) на території Київської Русі були відомі два типи письма - кирилиця (від імені Костянтина Філософа, в чернецтві Кирила) і глаголиця (від давньослов'янського "глагол", що означає "слово"). Згодом, слів, які виражають одне і те ж значення з явилось у мові дуже багато. Українська синоніміка, як і синоніміка будь-якої мови, створювалася впродовж історичного розвитку мови. Насамперед виникнення синонімів пов'язане з ходом пізнання людиною навколишнього світу, з дедалі глибшим осягненням ознак, властивостей, рис предметів і явищ. У процесі пізнання виникає потреба не тільки назвати яесь явище, а й висловити свою думку про нього, виявити ставлення до нього. На цій основі люди почали створювати кросворди. Отже, переходимо до третього конкурсу.

3 Конкурс «Розгадай кросворд»

Впишіть у клітинки займенники:

1. Неозначений. (хтозна-який)
2. Особовий. (вона)
3. Відносний. (який)
4. Особовий. (ми)
5. Зворотний. (себе)
6. Заперечний. (ніякий)
7. Присвійний. (їхній)
8. Особовий. (ви або ти)
9. Означальний. (кожний).

Впишіть у клітинки синоніми до поданих слів:

1. Повагом, нешвидко. (повільно)
2. Хороше, гарно. (добре)
3. Недалеко, поруч. (близько)
4. Радісно, безжурно. (весело)
5. Нерано. (пізно)
6. Блаженно, безхмарно, солодко. (щасливо)
7. Невисоко. (низько)
8. Нечутно, неголосно. (тихо)
9. Поспіхом. (швидко).

Вчитель: Поки команди розгадують кросворди, ми проведемо конкурс вболівальників, вони нам готували гуморески. Від того, як ви гарно будете їх розповідати залежить бал, який додається до балів вашої команди

4. Конкурс вболівальників

5. Конкурс «Літературна вікторина»

*За кожну правильну відповідь 1 бал, за неправильну - бал додається
протилежній команді.*

З якого твору рядки?

6. Конкурс капітанів

Вчитель: Охарактеризуйте прослухану пісню. Гарна характеристика добавить 10 балів до вашої суми.

Пісня і кліп, співають маленькі діти

Вчитель: Переходимо до конкурсу юних поетів і конкурсу юних художників. Перші спроби письма відносяться приблизно до 35-50 віків до нашої ери. Спочатку це була гілочка пальми – знак миру. Потім – схематичне зображення предмета чи якогось явища. І нарешті – ієрогліфи. Прямим попередником слов'янської мови є алфавіт, створений великими просвітителами слов'ян – братами Кирилом і Мефодієм.

Сила слова безмежна... Словом можна піднести до небес, а можна знищити. Цьому ніхто не заперечить. А які дивовижні художні твори літератури народжуються за допомогою великого божественного пензля, назва якому – СЛОВО. Тож спробуймо й ми створити диво.

7. Конкурс юних поетів.

Скласти вірш за поданими закінченнями рядків:

.....погоду –
.....воду.
.....чотири,
.....відпочили.
.....на п'ять,
.....погулять.

8. Конкурс юних художників.

Командам треба намалювати прислів'я, які подані на картках.

1. Язик до Києва доведе.
2. За двома зайцями поженешся, жодного не спіймаєш.

Вчитель: А поки учасники будуть створювати шедеври, ми проведемо конкурс глядачів. Вам потрібно правильно відповісти на питання, піднявши руку, коли знаєте правильну відповідь. Кожна правильна відповідь приносить 1 бал вашій команді.

9. Конкурс глядачів

1. Народні пісні на Різдво (колядки)
2. Додайте: «Мені тринадцятий...» (минало)
3. Вірш без рими (білий)
4. Перша збірка Шевченка (Кобзар)
5. Народне оповідання про фантастичні події (легенда)
6. Прізвище Олександра Олеся (Кандиба)
7. Пісня, що має два 14-складових рядки (коломийка)
8. Віршований твір, який співається (пісня)
9. Розділ, в якому вивчаються частини мови (морфологія)
10. Усна народна творчість (фольклор)
11. Опис зовнішнього вигляду людини (портрет)
12. Місто, де похований Тарас Шевченко (Канів)
13. Державні символи України (гімн, герб, прапор)
14. Новорічне символічне дерево (ялинка)
15. Назвіть типи мовлення (розповідь, опис, роздум)
16. Художнє означення в літературі (епітет)
17. Рід іменника *путь* (жіночого)
18. Розділовий знак, який відображає найбільшу паузу в усному мовленні (крапка)
19. День незалежності України (24 серпня)
20. Назвіть дерева-символи України (верба, калина, тополя)

Вчитель: Поки журі веде підсумки нашої гри, увага на екран (відео, говорять діти)

Підведення підсумків гри, нагородження переможців.

Заключне слово вчителя:

Вчімося, друзі, слово любити,

Слово до слова – й думка сповита

Люди без думки – птиці безкрилі,

З думкою люди мудрі й щасливі.

Слів у мові мільйон, вибирайте найкращі,
Кожне з них, лиш торкни, – як струна, виграва,
Зрозумілі, вагомі й усі вони ваші –
Мелодійні, дзвінкі, українські слова.

Говоріть про любов і про віру у щастя,
Уникайте мовчання, нудьги і ниття,
Говоріть, хай в розмові слова веселяться,
Говоріть і продовжуйте мові життя!

«Україна – це ти» (маленькі діти)